

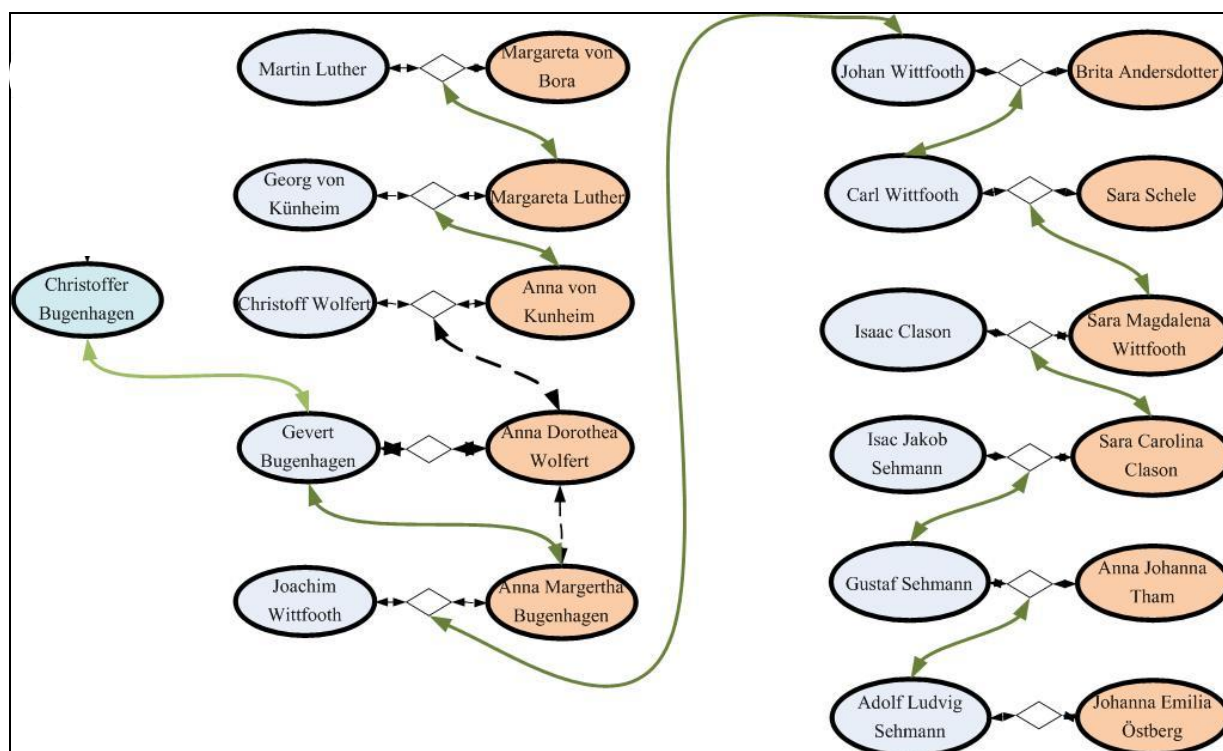
## Släktbandet Sehmann – Luther, vad vi egentligen vet.

Mikael Benzinger  
Hägersten, 19 September 2013

Enligt släkttraditionen så ska det finnas ett släktband via Sehmann, Wittfooth, Bugenhagen till Martin Luther.

Släktbandets sju första led enligt nedan bild från Adolf Ludvig Sehmann till Gevert Bugenhagen, liksom släktbandet från Anna von Künheim till Martin Luther är väl dokumenterade.

Det är **namnet på Gevert Bugenhagens hustru** och **hennes härkomst** som är den frågan som ej fått något bra svar. Hennes band till Martin Luther finns dokumenterat i två källor [Strokirk] & [Topelius], som borde räcka som bevis, om det inte samtidigt var så att en känd släktforskare [Söderström] har ifrågasatt dessa.



## Personerna

- Anna von Künheim, född omkring 1568 i Knauten nära Mühlhausen<sup>1</sup>, Ostpreussen, död efter 1611, gift omkring 1585 med
- Christoff Wolfert, Geheimeråd i Bremen
  
- Anna Dorothea Wolfert (Dorothea von Saucken<sup>2</sup>), gift med
- Gevert Bugenhagen, Rådman, född omkring 1590 i Lübeck, död 1636 i Åbo.
  
- Anna Margaretha Bugenhagen, född 1625 i Tyskland och död 1692 i Åbo, gift med
- Joakim Wittfooth, Handelsman, född 1620 i Hamburg och död i Åbo 1677

## Frågeställningarna

är om

- (1) Anna Dorothea Wolfert är densamma som den Dorothea von Saucken som var gift med Gevert Bugenhagen och i sådana fall
- (2) om hon är mor till dennes dotter Anna Margaretha Bugenhagen, liksom om
- (3) Anna Dorothea Wolfert var dotter till Martin Luthers barnbarn Anna von Künheim samt slutligen om
- (4) Anna von Künheim var gift med Christoff Wolfert.

## Källorna

- **Strokirk**, Oscar Fredrik: Kultur och Personhistoriska anteckningar II, Örebro 1918, sid 94-95
- **Topelius**, Zacharias: Hertiginnan av Finland, Samlade skrifter Sjunde delen, Stockholm, Albert Bonniers Förlag 1899, sid 3
- **Vogler**, Andreas: Likpredikan 11/12 1611 över Georg von Künheim

## Referenser

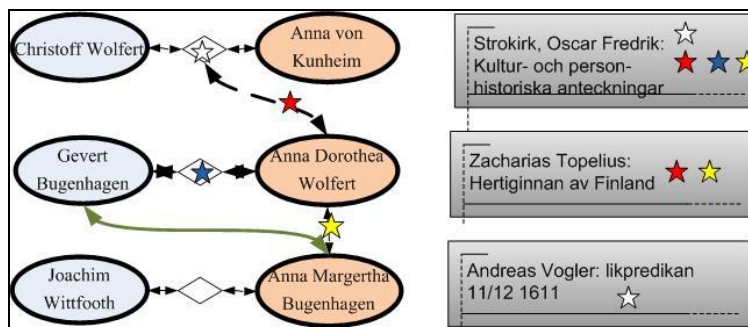
- **Gercken**, Erich: Brev 20/5 1975 till Bertil Junel
- **Hornberger**, Adolf: Brev 22/8 1991 till Martin Treu, Lutherhalle, Wittenberg
- **Junel**, Bertil: Brev med bilagor 21/1 1985 till Hans-Michael Trautwein
- **Söderström**, Eric: Hypotesen rörande Luther-ättlingar i Finland, Genos (Tidskrift utgiven av Genealogiska samfundet i Finland), Årgång 17, 1946
- **Trautwein**, Hans-Michael: Brev 3/3 1985 till Bertil Junel

---

<sup>1</sup> Numera i Ryssland (Kaliningrad oblast)

<sup>2</sup> Även noterat som *von Sauchen* eller *von Gauchen*

## Finns det ett släktband *Anna Margareta Bugenhagen – Anna Dorothea Wolfert – Anna von Künheim* ?



### (1) Är Anna Dorothea Wolfert densamma som den Dorothea von Saucken som var gift med Gevert Bugenhagen?

- Enligt [Strokirk] så ingick *Anna von Künheims* dotter *Dorothea Wolfert* äktenskap med en *Bugenhagen*.
- Enligt [Trautwein] och [Hornberger] så är en möjlig hypotes att *Dorothea Wolfert* efter föräldrarnas död (ca 1611) växte upp hos sin mosters familj *von Saucken* och därefter antog deras släktnamn som "flicknamn" innan hon ingick äktenskap med *Gevert Bugenhagen*.
- Enligt [Hornberger] hade ju, dessutom, ovan nämnda familj *von Saucken* enbart ett barn, en son.

### (2) Var Anna Dorothea Wolfert mor till Gevert Bugenhagens dotter Anna Margaretha Bugenhagen?

- Enligt [Strokirk] så fick *Dorothea Wolfert* i äktenskapet med en *Bugenhagen* en dotter: *Margareta Bugenhagen* som gifte sig med *Joachim Wittfoth*.

### (3) Var Anna Dorothea Wolfert dotter till Martin Luthers barnbarn Anna von Künheim?

- Enligt [Söderström] så dör *Anna von Künheim* barnlös före 1611 eftersom något barn inte nämns i likpredikan över hennes far [Vogler]. Detta är inte korrekt eftersom det enligt den senare framgår att hon fortfarande lever 1611. Att namn på barn inte nämns i en likpredikan är, enligt [Gercken], dock inte ett bevis för avsaknad av barn, vilket [Söderström] påstår.
- Enligt [Topelius] så är *Margareta Bugenhagen* en avkomling av *Martin Luther*

### (4) Var Anna von Künheim gift med Christoff Wolfert?

- Enligt [Vogler] så var *Anna von Künheim* "vermählet" med *Christoph Wolfert*, och båda levde fortfarande 1611

## → Svar: Ja

- Påståendena 1, 2 & 3 är ytterst sannolika men **inte** bevisade. [Topelius] är inte en källa med den prägel som exempelvis en kyrkobok, biografi eller en likpredikan har. [Strokirk] bör dock ses som en pålitlig källa. Invändningarna från [Söderström] är spridda, men behöver inte enligt ovan vara korrekta för det.
- Påstående 4 finns det en källa som stödjer.